

Raamatututvustaja Jaanuar 2018

Sisukord:

Eestikeelsed heliraamatud

Punktkirjas raamatud

Kirjeldustõlkega filmid

Eestikeelsed heliraamatud

Kaljo Alaküla. 3. eskadrill

teksti esitanud Kaido Kallikorm

Tallinn : K. Kallikorm, 2018

1 CD : DAISY raamat, 38 tundi 20 minutit

"Selle mälestusteraamatu sünni on innustanud sõbrad, kellega koos nühkisime koolipinke, kus meie kallid õpetajad püüdsid meid suure vaevaga inimesteks kasvatada, relvavennad omakaitsest, lennukoolist, 3. eskadrillist, õhutõrje raskesuurtükiväest ja 20. diviisist. Samuti saatusekaaslased sõjavangist, Siberi sunnitöölaagrist ja sõjajärgsest elust. Selles raamatus kirjeldatud nõukogude perioodi mahuvad minu ja minu isa Siberi-sõidud, meie pere 1949. aasta küüditamisplaan ning selle eest põgenemine. Aga ka hulk järgnevaid tõiseid aastaid, täis muresid aga ka rõõme. Abiellumine, oma kodu loomine, laste ja lastelaste sündimine – sel kõigel on hindamatult tähtis koht minu elus. Tahan siin lihtsalt jutustada, millised me olime, need eestiaegsed noored, poisid ja tüdrukud, kellel tuli üle elada kolm okupatsiooni, milledest viimane kestis 50 aastat. Millised me olime enne seda, kui 3. eskadrill lahingusse lendas, kuidas me sõdisime, lootuses, et ajalugu kordub ja Eesti taas vabaks saab ning kuidas käis meie käsi pool sajandit kestnud nõukogude okupatsiooni ajal." (Kaljo Alaküla)

Viktor Astafjev. Karjapoissi-karjapiigat

teksti esitanud Asa Drui

Tallinn : Eesti Pimedate Ühing, 1983

1 CD : DAISY raamat, 7 tundi 30 minutit

Viktor Astafjev sündis 1924. a. Siberis ja kasvas sealses lastekodus. Käesoleva jutustuse sisuks on Borissi ja Ljusja armastus, valu ja kannatus, üllus.

Margaret Atwood. Teenijanna lugu

teksti esitanud Tiina Kuningas

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018

1 CD : DAISY raamat, 15 tundi 15 minutit

Margaret Atwood (1939), tuntud ja tunnustatud Kanada kirjanik, kujutab oma romaanis lähitulevikku. Ameerika Ühendriikidest on saanud Gileadi Vabariik. Offred, raamatu peategelane, on teenijanna, kes elab komandöri ja tema abikaasa majas väikeses magamistoas. Ta peab kandma punast rüüd ja valget tiibadega tanu, mis varjab näo. Tema ainus otstarve on lapsi ilmale kanda. Romanist sai peatselt bestseller, seda on palju tõlgitud ja see on pälvinud mitmeid kirjandusauhindu. Romaani põhjal on tehtud ka menukas film.

Marje Ernits. Üks inimelu

teksti esitanud Urve Raba

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018

1 CD : DAISY raamat, 10 tundi 45 minutit

Eestis on veel inimesi, kelle elu on kulgenud läbi kolme riigikorra – Eesti esimene omariiklus, teine maailmasõda, saksa ja sellele järgnenud nõukogude okupatsioonid. Amanda Kirchberg, teose peategelane, on üks neist. Tema vanemate talukoht oli heal järjel ja põllumajandus tõusuteel ning peretütrele loodeti helget tulevikku. Kui Nõukogude Liidu sõjaväebaasid Eestisse sisse toodi, muutus elu kogu maal. Sama laastavalt kui sõda, mõjutasid rahva elukorraldust ka riigikorra muutustega kaasnenud repressioonid. Peretütar pidi ellu astuma riigis, mis polnud enam see vaba

riik, milles elamiseks teda ette oli valmistatud. Inimesed harjusid ja õppisid teistmoodi hakkama saama ning kes seda ei suutnud, need surid, või siis suretati välja. Oma elutee lõpusirgel asutas Amanda pansionaadi Üks Inimelu, et kindlustada väärikas vanaduspõlv eakatele inimestele, kelle saatus sama karm oli olnud.

Karl Gjellerup. Tuuleveski

teksti esitanud Asa Drui

Tallinn : Eesti Pimedate Ühing, 1982

1 CD : DAISY raamat, 14 tundi 46 minutit

Kõik Kõrgeveski mehed seisavad teenijatüdruku Lise võlu vangistuses. Mölder Clausen hiilib minema oma sureva naise juurest, et uurata, kas Lise viibib veskipoiss Jõrgeni seltsis. Möldri naine mõistab, et Lise, see põlisest salaküti perekonnast pärit tüdruk, tähendab suurt hädaohtu ta mehele ning väikesele pojale, ja võtab seepärast oma mehelt sõna, et see pärast ta surma abielluks metsaülega õe Hannega kui healoomulise ja uskliku inimesega. Kuid kired jäävad võitjaks ja Clausen otsustab abielluda Lisega. Aga Lisegi, kes kogu aeg unistab möldriemandaks saada, jääb alla oma nõrkusele. Mölder saab juhuslikult selle nõrkuse tunnistajaks ja kiivushoos tapab Lise ühes veskipoisiga. Poolteist aastat hiljem saavad metsaülem ja ta õde Hanne vangiolepetajalt kirja, milles öeldakse, et mölder Jakob Clausen on läinud Issandas viimsele puhkusele, täis kahetsust ja lootust lunastusele Jeesuse läbi.

Hendrik Groen. Kuniks elu

teksti esitanud Andres Ots

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018

1 CD : DAISY raamat, 15 tundi 25 minutit

Hendrik Groen tutvustas end oma eelmises salapäevikus "Salapäevik. Hendrik Groen, 83 ¼ aastat vana". Koos Everti ja teiste sõpradega klubist Vanad, Kuid Mitte Surnud püüab Hendrik oma viimaseid eluaastaid ühes Põhja-Amsterdami hooldekodus võimalikult meeldivaks teha. Mõnikord läheb Hendrikul raskeks pead püsti hoida. Õnneks on ta sule jälle pihku haaranud. Talle omase elegantse huumoriga võtab ta oma terava pilgu alla nii kaasasukad, direktsiooni, sõbrad kui ka vanaduspõlve üldiselt ega säästa seejuures ennastki.

Kazuo Ishiguro. Nokturnid

teksti esitanud Elviira Vool

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018

1 CD : DAISY raamat, 6 tundi 26 minutit

Eesti lugejale juba tuttava Kazuo Ishiguro viiest novellist koosnev kogumik "Nokturnid" on ühtne tervik, mis sarnaneb romaaniga. Kõiki novelle ühendab teema, millele autor viitab alapealkirjas "Viis lugu muusikast ja hämarusest". Need on lood luhtunud lootustest, pettumustest, täitumata jäänud unistustest ja nurjunud eneseteostusest või siis hirmust olla elus teisejärguline, jääda tagaplaanile. Samas on tegu vägagi mitmekihiliste lugudega, ühtki raamatu viiest minajutustajast ei saa pidada täiesti usaldusväärseks ning pigem on algusest peale selge, et nende vaatenurk on tingitud nende endi olukorrast ja minapildist. Nagu eluski, saab tragöödiast tihtipeale farss ning mõnelgi puhul tundub, et kõige olulisemat ei nimetata tekstis kordagi otsesõnu. Ometi on kuhugi ridade vahele peidetud ka inimlik soojus ja lohutus.

Paul Kalanithi. Kui hingusest saab õhk

teksti esitanud Mart Aas

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018

1 CD : DAISY raamat, 6 tundi 24 minutit

Kui 36-aastase Paul Kalanithi kümne aasta pikkused neurokirurgiaõpingud olid lõpusirgel, diagnoositi tal neljanda staadiumi kopsuvähk. Eile oli ta arst, kelle töö oli raskelt haigeid ravida, täna on ta oma elu nimel võitlev patsient. Paul Kalanithi hingepuudutav mälestusteraamat jäädvustab loo, kuidas naiivsest arstitudengist saab lootustandev neurokirurg, kes juhatab patsiente nende haiguse sügavama mõistmise poole, ja seejärel patsient, keda ootab vastasseis omaenda surelikkusega.

Kätlin Kaldmaa, Hanneleele Kaldmaa. Kaks armastuslugu

teksti esitanud Külli Palmsaar

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018

1 CD : DAISY raamat, 12 tundi 42 minutit

Minu sees elab rändaja. Armastan teed. Mõlemal kujul. Seda, mis jalga de all kulub, ja seda, mis tassi sees hinge soojendab. Läksin ühel õhtul töölt koju ja rääkisin teismelisele tütrele vaimustusega oma suurepärasest mõttest minna Hispaania palverännakurajale. Leppisime kokku, et läheme koos ja kirjutame koos. See lugu on minu elu läbi kahe kõige olulisema suhte – minu suhe emaga ja minu suhe tütreaga. Mu ema on geenius. Kui suur õde alles väike oli ja kõndides kukkus, ütles ema talle: "Tule siia, ma tõstan su üles." Samal ajal on see meie aja lugu. See on osa seitsmekümnendatel sündinud põlvkonna kirjutamata loost. Armastust on mitut moodi. Selles raamatus on kaks armastuslugu. Kätlin Kaldmaa
Kui ma poleks emaga caminol käinud, ei oleks ma kunagi teadnud, et tegelikult on ta nagu koerakutsikas, kes hommikuti iga hinna eest õue tahab minna. Hanneleele Kaldmaa

Vladimir Karatkevits. Kuningas Stahhi ajujaht

teksti esitanud Aksel Orav
Tallinn : Eesti Pimedate Ühing, 1984
1 CD : DAISY raamat, 8 tundi 28 minutit

Valgevene kirjaniku Vladimir Karatkevitsi (sünd. 1930) seiklusliku koega romaan viib tegevuse vanasse pärusmõisasse, mille omanike kohal lasub ränk needus: ammustel aegadel sooritatud kuriteo tõttu käib neid ähvardamas mõrvatud kuninga metsik ajujaht. Peterburist vanu pärimusi koguma saabunud folklorist püüab leida asjaoludele ratsionaalset seletust.

Raimond Kaugver. Disko

teksti esitanud Asa Drui
Tallinn : Eesti Pimedate Ühing, 1983
1 CD : DAISY raamat, 13 tundi 23 minutit

Oma kolmeteistkümnendas raamatus jälgib autor ühe maakooli igapäevast elu, mille kujutamise kaudu on toodud tähelepanu keskpunkti meie koolielu aktuaalseid, lahendamist ootavaid probleeme. Pearõhk on õpetajate isiksuste vaatlusel – oleneb ju noorsoo eetiline ja vaimne kujunemine suurel määral just õpetajast.

Leida Kibuvits. Leida Kibuvits. Kirev

teksti esitanud Anne Margiste
Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018
1 CD : DAISY raamat, 6 tundi 22 minutit

Leida Kibuvits (1907, Haaslava – 1976, Tallinn), "Looduse" romaanivõistluse võitja (1932) oli kolmekümnendatel aastatel eesti väljapaistvamaid prosaiste. Käesolev kogumik on õieti isikuraamat autorist, kelle tegelaskujude dramaatilised vastuolud ja pürgimine oludest kõrgemale on kõbekad igas ajas. Leida Kibuvits oli julge ja värvikas: sellest tunnistab nii tema sõnakasutus kui ka käsitööde kogu, mis asub ERMi Heimtali muuseumis.

Margit Kilumets. Jaak Joala

teksti esitanud Sirje Treiman
Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018
1 CD : DAISY raamat, 8 tundi 40 minutit

Markku Lehtonen. Minu saatuslik Eesti

teksti esitanud Kaire Klaos
Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018
1 CD : DAISY raamat, 10 tundi 02 minutit

Markku Lehtonen (s. 1951) on Eestimaa radu käinud väga kaua. Esimest korda tuli ta Tallinnasse 1972. aastal. Pärast seda muutusid külaskäigud Eestisse regulaarseteks, sest teda sidus Soome lahe lõunakaldaga nii abielu eestlannaga kui ka töö Soome turismigruppide reisijuhina. 1984. aastal hakkas ta Soome rahvaulikoolides õpetama eesti keelt. Ametikoht Turu linnavalitsuses andis talle võimaluse olla Soome-Eesti omavalitsuste koostöö korraldajate hulgas ja peagi hakkas ta osalema ka sõprusühingute tegevuses. 1990-ndate teisel poolel tõi elukorralduse muutus ta Haapsalu püsielanikuks ja turismiettevõtjaks. Huumoorikal moel kirjeldab ta oma kokkupuuteid paljude tuntud ja vähem tuntud inimestega alates KGB kaastöötajates kuni Eesti Vabariigi uusaegsete presidentideni. Saame teada, kui innukalt toetasid Eesti vabadusliikumist tavalised soomlased ja võime lugeda ka Eesti uuema ajaloo seikadest. Lehtonen on hoolega jälginud Eesti arengut ja

mitmed tänapäeva Eesti poliitikud saavad tema karmi kriitika osaliseks. Ei, see ei ole järjekordne "Minu..." sarja raamat. See raamat on hoopis teine tase.

Lusti-Leenu. Lusti-Leenu menuaarid

teksti esitanud Vilja Raagmaa

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2017

1 CD : DAISY raamat, 2 tundi 59 minutit

Lusti-Leenu lood hakkasid end vaikselt kirja panema juba mitu aastat tagasi, kui autor nägi juhuslikult ajakirja Pilka, Rahvaluule Arhiivi ja Eesti Kirjandusmuuseumi ühist üleskutset saata võistlusele tõestisündinud naljakaid lugusid-pajatusi. Nii said tasapisi kirja uue pilgu läbi nähtud vahvad meenutused oma elust. Siiani on need ilmunud ajakirjas Pilka. Üles kasvanud ja töötanud suure osa oma täiskasvanuelust nõukaajal, meenutab Lusti-Leenu läbi huumoriprisma aegu, mil kogeti pereringis peatselt saabuma pidanud kommunismi võlusid, kus elati kasinate võimaluste piires ja tutvuste abil, kasvatati ise tomateid-kurke, võeti ka napsu ja lõbutseti, kuigi samas valitses suur puudus kõigest vajaminevast. Lõbusad vaheseigid, nähtud ja kuulnud lood endistest aegadest, elamused kuuekümnendatest aastatest kuni tänapäevani – lapsepõlvest, noorusajast, keskeast (ja veidi hilisemast!) –, see kõik annabki kokku menuaarid ehk menukad memuaarid! Ja vahvaid seiku nii nooruspõlvest kui ka hilisemast ajast on küllaga – elu tuleb elada nalja ja rõõmuga, kinnitab autor naerulsui.

Camilla Läckberg. Jutlustaja

teksti esitanud Andres Ammas

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018

1 CD : DAISY raamat, 16 tundi 57 minutit

Fjällbacka asulas on peamiseks tegevusalaks kalapüük. Elu on seal vaikne ja rahulik. Ja mõne jaoks kahjuks ka väga lühike. Kui 20 aasta eest jäid piirkonnas kadunuks kaks noort tüdrukut, siis kahtlustati kuritegu, ent alles nüüd saab see sünge kahtlus kinnitust – väike poiss leiab noore naise alasti surnukeha ja samast avastatakse ka kadunute skeletid. Kui veel üks noor tüdruk jääb teadmata kadunuks, keskendub kohaliku politseiurija Patrik Hedströmi tähelepanu Hultide perekonnale, kus leidub nii ühiskonnaheidikuid, usufanaatikuid kui ka kurjategijaid. Kahtlusaluste nimekiri on pikk, kuid aega vähe – milline selle perekonna hämaratest saladustest annab kuritööde lahendamiseks vajaliku vihje? Camilla Läckberg on pärit Rootsi läänerannikul asuvast Fjällbackast, kus leiab aset ka tema teoste tegevus.

Camilla Läckberg. Kiviraidur

teksti esitanud Andres Ammas

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018

1 CD : DAISY raamat, 20 tundi 34 minutit

Vaikne Rootsi kuurort Fjällbacka on näinud mitmeid tragöödiad, kuid siiani mitte midagi nii hirmsat. Kalur leiab võrgust väikese tüdruku surnukeha ja lahkamisel selgub, et see uppumine ei olnud õnnetusjuhtum... Kohalik detektiiv Patrik Hedström on äsja isaks saanud, kui talle antakse sünge ülesanne välja uurida, kes tappis lapse, kelle perekonda ta isiklikult tunneb. Ta teab, et külmaverelise kurjategija tabamiseks tuleb esmalt välja selgitada kuritöö põhjus, ent ta ei oska aimatagi, et juhtumi juured ulatuvad kaugesse minevikku.

Valdur Mikita. Kukesene kuulamise kunst

teksti esitanud Andres Ots

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018

1 CD : DAISY raamat, 5 tundi 21 minutit

Läänemeresoome elutunne on otsekui kauge ja salapärane saar tänapäeva maailmas, omamoodi vastupanuliikumine kõigele sellele, mille poole nügib inimest kaasaegne elu. On üks suur küsimus, millele otsime vastust: kas sellel saarel on varjul minevik või hoopis tulevik? Kas eestlased on veel hingelt läänemeresoomlased? Läänemeresoome elutunnet kehastab oivaliselt kukeseen. Kukeseen on üks neid salapäraseid seeni, mida ei ole siiani õnnestunud kultiveerida. Ta kasvab üksnes vabas looduses. See isepäine seen on keeldunud metsast välja tulemast, kuigi enam kui sada aastat on püütud talle selgeks teha, et elu põllul on palju parem kui elu metsas. Mõnda natuuri lihtsalt ei õnnestu tsiviliseerida, putkesta palju tahad.

Farley Mowat. Lootusteta rahvas

teksti esitanud Aksel Orav

Tallinn : Eesti Pimedate Ühing, 1984
1 CD : DAISY raamat, 10 tundi 28 minutit

Endel Nirk. Kaanekukk

teksti esitanud Asa Drui
Tallinn : Eesti Pimedate Ühing, 1982
1 CD : DAISY raamat, 17 tundi 15 minutit

Ants Laikmaa (1866 – 1942) oli üks Eesti kunstielule alusepanijaid 20. sajandi alguses, kelle roll nii looja, õppejõu kui kunstielu organiseerijana on hindamatu. Kunstnikuna annavad Laikmaa loomingus tooni pastellmaalid: pastellidega ta lõi nii maastikke kui portreesid. Laikmaaga seostatakse ka impressionismi tulekut eesti kunsti. Ta õppis lühiajaliselt Peterburis ja veidi pikemalt Düsseldorfis, kuid alates 1901. aastast elas taas Eestis. Kaks aastat hiljem asutas ta ateljeekooli, millest kujunes oluline õppeasutus ja 20 aasta jooksul õppis seal ligi 800 inimest. Nii Laikmaa kunst kui ka kunstialane tegevus lähtus rahvuslikest ideaalidest. Oma kunstis portreteeris ta korduvalt märgilisi isikuid (nt Marie Under, Miina Härma, Fr. R. Kreutzwald, eestlastest talupojad jne) või kujutas kodumaa loodust. Eraldi peatüki moodustavad Laikmaa 1910ndate alguses valminud tööd Itaalias, Capril, Tuneesias jm. Alates 1920ndatest osales Laikmaa näitustel harva ning tõmbus 1930ndatel aktiivsest kunstielust tagasi, sulgedes ka oma ateljeekooli. "Kaanekuke" kirja pannud Endel Nirk on eesti kirjandusteadlane, -kriitik ja kirjanik, Friedrich Reinhold Kreutzwaldi ja Karl Ristikivi uurija ning ka üks 40 kirjale allakirjutanutest 1980. aastal.

Norman Ohler. Patsient A

teksti esitanud Kaire Klaos
Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018
1 CD : DAISY raamat, 9 tundi 31 minutit

Uimastitest Kolmandas Reichis teatakse seni üsna vähe. Norman Ohler poeb toonastele kurjategijatele sõna otseses mõttes naha alla ning uurib, mis voolas nende soontes. Aarjalasele kohasest puhtusest jääb asi kaugele, pigem võib öelda, et tegemist oli keemiliselt sakslastega – ja see keemia oli üsna toksiline. Kus ideoloogiast enam ei piisanud, aidati ohjeldamatute farmakoloogiliste vahenditega kaasa, samal ajal kui ametlikult aeti ranget "uimastivastase võitluse" poliitikat. Kui Saksamaa 1940. aastal Prantsusmaa vallutas, oli Saksa Wehrmacht 35 miljoni annuse pervitiini mõju all. See preparaat – mille toimeainest on saadud praegune crystal meth – oli toona igas apteegis vabalt kättesaadav ning sellest sai Natsi-Saksamaa rahvadroog. Ka nn karske kantsler Hitler sirutas meelsasti käe farmakoloogilise stimulandi järele: kui ta 1944. aasta talvel viimaseks pealetungiks käsu andis, oli ta ammu sõltuvuses opioidist nimega Eukodal, mis on tugevama toimega kui heroiin. Vahetpidamata sai ta oma ihuarstilt mitmesuguseid dopingaineid, kahtlaseid hormoonpreparaate ja ka karme narkootikume. Ainult sel moel suutis diktaator säilitada oma sõgedust kuni lõpuni välja. Ohler uuris seni ligipääsuta materjale ning vestles selle aja kaasaegsete, sõjaajaloolaste ja meditsiiniteadlastega. Tulemuseks on raputav ja faktitruu raamat. "Patsient A" koostamist toetas tunnustatud Saksa ajaloolane Hans Mommsen, kes kirjutas raamatule järelsõna. Tema lõpphinnang: "See raamat siin muudab kogupilti sõjast."

Ketlin Priilinn. Evelini lood

teksti esitanud Viivika Laak
Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018
1 CD : DAISY raamat, 6 tundi 49 minutit

Evelin on julge ja asjalik kümneaastane tüdruk, kes elab paljulapselises peres – tal on kolm venda ja kolm õde. Raha on neil küll alati vähevõitu ja paljustki puudus, ent see-eest ei hakka nii suures peres kunagi igav ja see Evelinile meeldib! Raamatu esimene lugu "Evelin uues koolis" jutustab sellest, kuidas pere vahetab elukohta ja lapsed üritavad omale uues koolis sõpru leida. Loos "Evelin läheb tööle" otsustab Evelin suvevaheajal natuke taskuraha teenida. Paraku saab ta peagi aru, et töölkäimine pole sugugi lihtne.

Mauno Saari. Lasse Viren

teksti esitanud Hans Kaldoja
Tallinn : Eesti Pimedate Ühing, 1984
1 CD : DAISY raamat, 11 tundi 08 minutit

Soome noorema põlve leHEMEHE ja kirjaniku raamat oma maa jooksukuulsusest, neljakordsest olümpiavõitjast - Müncheni ja Montreali 5000 ja 10 000 m kulla omanikust, Moskva mängude 10 000 m viiendast mehest.

Erika Salumäe. Erika Salumäe. Südame põhjast

teksti esitanud Virge Tiik

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018

1 CD : DAISY raamat, 4 tundi 31 minutit

"Umbes kümme inimest on minult küsinud, miks mul on vaja veel üht elulooraamatut. Jah, ma räägin uuesti üle paljud seigad oma elust, kuid tegelikult pole see mitte elulooraamat, vaid mälestusteraamat. Ma ei keskendu kronoloogiale ega pretendeeri täielikule loetelule kõigest, mis elus juhtunud. Hoopis meenutan sündmusi ja inimesi, mis või kes on minu elu enim mõjutanud – tänasest vaatenurgast. Selliselt, oma südame põhjast, pole ma paljudest asjadest iial varem rääkinud. Veelgi tähtsam motivatsioon seda raamatut teha on see, et viimased paar aastat on nii mõndagi tahku minu mõtlemises kõvasti muutnud. Ma ei tea, kas saan just öelda, et olen saatusele tänulik selle hingelise kadalipu eest, millesse ma seoses oma tütre abiellumisega ja sellest Eesti meedias tehtud "järjejutug"» sattusin, aga see andis mulle väga palju mõtlemisainet. Õpetas uuesti olema üksi. Vaatama oma elu üle ka selle pilguga, et mis ma olen valesi teinud. Ütlen lihtsalt ja selgelt – mu keha on omadega täitsa läbi. Niikaua, kuni vaim on veel virge (ja seda ta on!), tahtsin oma tee korra uuesti mõttes läbi käia."

Simon Sebag Montefiore. Stalin

teksti esitanud Kaire Klaos

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018

1 CD : DAISY raamat, 33 tundi 56 minutit

Jossif Stalini isiksust on püütud selles paeluvalt kirjutatud raamatus iseloomustada võimalikult mitme tahu pealt. Erilist rõhku pannakse tema suhetele võimukaaslaste ning tuttavate ja sugulastega, unustamata sealjuures "punase tsaari õukonna" seksuaalseiklusi ja võimuintriige. Raamatus on kasutatud ohtralt Venemaal viimasel ajal avalikustatud arhiivimaterjale ning asjaosaliste ja nende järeltulijate mälestusi.

Seppo Zetterberg. Rändajad Soome sillal

teksti esitanud Anne Margiste

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018

1 CD : DAISY raamat, 17 tundi 14 minutit

"Rändajad Soome sillal" räägib inimestest, kes liikusid üle Soome lahe ehk Soome sillal, ja nende kogemustest 19. sajandi Soomes ja Eestis. Liikusid nii soome ja eesti rahvusliku liikumise tegelased kui ka hõimutöö aktivistid, kuid liikusid ka soomerootslased, venelased ja baltisaksa aadlikud, kelle huvi elu vastu Soome lahe teisel kaldal hoidsid üleval muud asjad kui keelesugulus või hõimuaade. Eriti siis, kui aurulaevade liiklus oli alles alanud, oli juba Soome silla ületamine paras elamus. Ühtede ole reis vaid "kruis", mille ajal tutvuti kiiresti Helsingi või Tallinna ehk Rääväliga, kuid teistele, keda oli palju rohkem, oli see laevareis teekonna algus teisele maale, kus siis ka pikemalt ringi liiguti. Niimoodi liikusid Soome sillal näiteks Elias Lönnrot, August Ahlqvist, Yrjö Koskinen, Julius Krohn, Lydia Koidula ja paljud teised. Liikusid inimesed, kuid liigutati ka muid asju. Eesti rahvuseepose "Kalevipoeg" käsikiri viidi trükkimiseks Kuopiosse, ja kui soomlaste laul "Maamme" (J. V. Jannseni tõlkes "Mu isamaa, mu õnn ja rõõm") võeti 1869. aastal esimese üldlaulupeo kavva, levis see kiiresti eesti lauluraamatute ja laulukooride kaudu ja sellest sai lõpuks Eesti hümn. Tihenevad sidemed panid innukamad eestlastest Soome-sõbrad unistama juba nende maade ja rahvaste ühendamisest.

Stefan Zweig. Maria Stuart

teksti esitanud Aksel Orav

Tallinn : Eesti Pimedate Ühing, 1983

1 CD : DAISY raamat, 17 tundi 13 minutit

Jürgen Thorwald. Sada aastat kriminalistikat

teksti esitanud Tõnu Mikiver

Tallinn : Eesti Pimedate Ühing, 1983

1 CD : DAISY raamat, 21 tundi 46 minutit

Raamat on jutustus sellest, kuidas teaduse saavutusi on hakatud kasutama võitluseks kuritegevusega. Käsitletakse isikusamastamise ajalugu, kohtumeditiini, kohtutoksikoloogia ja kohtuballastika arengu põhietape.

Emil Tode. Piiririik

teksti esitanud Kristian Põldma
Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018
1 CD : DAISY raamat, 5 tundi 08 minutit

"Piiririik", mida peetakse kõige tähelepanuväärsemaks 1990. aastate eesti romaaniks, näitas Eestile maailma ja maailmale Eestit uudsel moel. Raamat räägib totalitaarriigi kokkuvarisemise ja riikliku iseseisvuse taastamise järgsest ajast, mis tekitas inimestes peale vabanemistunde ka pidetust. Nimetu peategelane, eestlasest tõlkija, kirjutab prantsuskeelseid kirju ja adresseerib neid kellelegi ameeriklasele. Kõik toimub justkui mitmekordse tõlke kaudu, kuid puudutab otse meid. Meid ja tegelikult kogu 1990. aastate algul muutumas olnud Ida-Euroopat ja ühtlasi Lääne-Euroopat. Mis on inimesele ses "piiririigis" oma? Kas peategelane räägib läänele idast või vastupidi või mõlemat? Selle tõttu pole ime, et 1993. aastal ilmunud romaan tõlgiti juba õige pea taani, rootsi, norra, hollandi, saksa, prantsuse, hispaania, soome, ungari, vene, läti ja leedu keelde. 1994. aastal pälvis autor "Piiririigi" eest Balti Assamblee auhinna. Nii saatis eesti kirjanduse esimeseks euroromaaniks tituleeritud "Piiririiki" kohe menu mujalgi Euroopas.

Kaarel Toom. Kunstiansamlite päevilt

teksti esitanud Kaarel Toom
Tallinn : Eesti Pimedate Ühing, 1984
1 CD : DAISY raamat, 6 tundi 56 minutit

Tuntud näitleja, Eesti NSV teenelise kunstitegelase mälestusteraamat karmidest sõja-aastatest, mil Nõukogude tagalasse evakueeritud kultuuri- ja kunstinimestest loodi Eesti NSV Riiklikud Kunstiansamlid. Kaarel Toomi raamat jutustab peamiselt draamatrupi elust ja esinemistest, palju tähelepanu on pööratud Ants Lauteri tööle näitejuhina ja näitlejana, meenutatakse Paul Pinnat, Priit Põldroosi jt.

Kurt Vonnegut. Tapamaja, korpus viis, ehk, Laste ristsõda (Sunnitud tants surmaga)

teksti esitanud Andres Ots
Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018
1 CD : DAISY raamat, 7 tundi 15 minutit

"Tapamaja, korpus viis" on üks maailma mõjuvamaid sõjavastaseid raamatuid. Kurikuulsa Dresdeni pommitamise taustal peegeldab peategelase Billy Pilgrimi müütiline ajarännak mõranenud elusid ning püüdlusi mõtestada seda, mida me ihkame, kuid sisimas ka kardame mõista.

David Wagner. Elu

teksti esitanud Mart Aas
Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018
1 CD : DAISY raamat, 7 tundi 08 minutit

Kui sageli juhtub, et sulle pakutakse võimalust oma elu pikendada? Helistatakse veidi pärast kella kahte öösel. Noor, kuid ravimatult haige mees võtab telefoni vastu ja üks hääl ütleb: "Meil on teie jaoks sobiv doonorelund." Seda kõnet on ta oodanud, seda kõnet on ta kartnud. Kas ta peaks riskima? Kelle pärast tasub elada? Ja milline inimene on surnud, et sina saaksid edasi elada, võimalik, et teistsugusena kui enne? David Wagner on kirjutanud liigutava, mõtlemapaneva, elutarga raamatu eksistentsiaalsest köieltantsust. Ilma paatoseta ja stilistiliselt briljantselt jutustab ta armastamisest ja suremisest, vastutusest ja õnnest – elust, mida derviš nimetab reisiks. "Elu" (Leben) võitis 2013. aastal Leipzigi raamatumessi auhinna.

Punktkirjas raamatud

Sergei Aksakov. Tulipunane lilleke

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018
51 lk.

Tuntud muinasjutt kaunitarist ja koletisest. Kord elas rikas kaupmees, kellel oli kolm imeilusat tütar. Ükskord enne pikale reisile minekut küsis ta, mida tütre kingiks sooviksid. Kõige keerulisemaks osutus noorima tütre soov saada kingiks tulipunane lilleke, millest kaunitar poleks terves maailmas. Kaupmees leiab lille ühe lossi aiast. Lossis elab aga koletis, kes nõuab vastutasuks mehe tütar. Too lähemki koletise juurde, hakkab teda armastama ja nagu heas muinasjutus ikka, muutub koletis imekauniks noormeheks.

Hermann Hesse. Siddhartha

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018
2 köites, 230 lk.

Aleksandr Puškin. Jevgeni Onegin

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018
3 köites, 269 lk.

Kirjeldustõlkega filmid**Minu näoga onu**

Tallinn : Kuukulgur, 2017
1 DVD, 1 tund 51 minutit

Lahutusjärgses masenduses muusikakriitik Hugo soovib just oma elu hakata taas üles ehitama, kui ukse taha ilmub ootamatult tema isa, džässmuusik Raivo. Kiusliku loomuga vanamees teatab, et on kohe-kohe maist teekonda lõpetamas ja ootab ainsalt pojalt enda eest hoolitsemist. Kui aga meeste ellu ilmub atraktiivne psühhoterapeut Marian, hakkavad isa ja poeg naise tähelepanu pärast omavahel konkureerima. Vanal riukamehel Raivol õnnestub luua ridamisi piinlikke olukordi, millega Hugo romantilised plaanid ära rikkuda. Andres Maimiku ja Katrin Maimiku tragikomöödia "Minu näoga onu" räägib pealesunnitud lähedusest, õnneotsingust ja andestamisest, pakkudes naeru läbi pisarate ja pisaraid läbi naeru.

Keti lõpp

Tallinn : Tespi2017
1 DVD, 1 tund 21 minutit

Paavo Piigi auhinnatud näidendil põhineva Priit Pääsukese nüansirikka huumoriga vürtsitatud debüütmängufilmi tegevus hargneb viimast päeva avatud burgerirestoranis Kett. Üksteise järel ilmuvad Ketti viimase päeva värvikad küllastajad – lihtsat tööd otsiv üleharitud noormees (Hendrik Toompere jr), omavahelistes suhetes väljakannatamatu aususeni jõudnud abielupaar (Evelin Võigemast, Ott Aardam), kaks jänkut (Piret krumm, Katariina Tamm), et enne peole suundumist korralik põhi laduda. Nad tulevad ja lähevad – lootuses leida mõistmist ja lähedust. Ettekandja (Maiken Schmidt) on selle kõige tunnistajaks. Filmis teevad meeldejäädavad kõrvalosad veel Jörgen Liik, Ester Kuntu, Hendrik Kalmet, Priit Pius, Mattias Naan, Tõnu Oja, Tiit Lilleorg jt.